

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ ĮSTATYMO NR. I-2018
PAPILDYMO 26 IR 27 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Įstatymo projektu siekiama daugiau pasitikėjimo profesinėmis sąjungomis visuomenėje, tarp profesinių sąjungų narių, taip pat valdymo organų atskaitomybės ir veiklos ataskaitų viešumo. Šiuo metu profesinėms sąjungoms metinės veiklos ataskaitas bei finansinius rinkinius teikti nėra privaloma, todėl Juridinių registrų registro duomenų bazėje tokios ataskaitos nėra skelbiamos ir viešai prieinamos. Įstatymo papildymas, profesinių sąjungų Valdymo organų atsakomybės aprašu aiškiai numato ir įtvirtina, kad vadovaujantys profesinių sąjungų nariai turi būti atsakingi už profesinės sąjungos finansinę padėtį, jos veiklos skaidrumo ir viešumo užtikrinimą. Tinkamas metinės finansinės veiklos ataskaitų pateikimas ir tvarka turėtų būti įtvirtinta Įstatyme, siekiant užtikrinti dokumentų kokybės ir skaidrumo standartus. Tokios ataskaitos tinkamą pateikimą taip pat turėtų užtikrinti profesinių sąjungų Valdymo organai, kurie atsakingi už įstaigos veiklos organizavimą ir valdymą, finansinius išteklius bei įsipareigojimus. Tam, kad minėti dokumentai būtų pateikiami pagal atitinkamą, Lietuvos Respublikoje patvirtintą, tvarką, reikalinga Įstatyme įtvirtinti keliamus reikalavimus, kurie įpareigotų metinės veiklos ataskaitas ir finansinių ataskaitų rinkinius pateikti tinkamus, suprantamus ir prieinamus tretiesiems asmenims. Pažymėtina, kad tiek asociacijos tik ir kitos įstaigos ar bendrovės privalo juridinių asmenų registrui teikti metinės veiklos ataskaitas ir finansinių ataskaitų rinkinius.

Įstatymo projekto tikslas – sustiprinti profesinių sąjungų veiklos atskaitomybę, skaidrumą ir viešumą, taip didinant įstaigos pasitikėjimą tarp narių ir visuomenės.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Vilius Semeška.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Įstatyme nėra numatyto reglamentavimo profesinėms sąjungoms teikti metinės veiklos ataskaitas bei finansinius ataskaitų rinkinius, nenumatyta jų tvarka ir galimybė susipažinti su tokio pobūdžio dokumentais. Vienintelė dabartiniame Įstatyme numatyta profesinių sąjungų atsakomybė apima tik neteisėtais veiksmais padarytos žalos valstybei, fiziniams ar juridiniams asmenims privalomą atlyginimą.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Nauju teisiniu reguliavimu siūloma išplėsti profesinių sąjungų atsakomybės sąvoką. Taip pat įtvirtinti Profesinių sąjungų Valdymo organų atsakomybę teikiant metinės veiklos ataskaitas bei metinius finansinius ataskaitų rinkinius. Tam, kad minėti dokumentai būtų tinkamai paruošiami ir pateikiami, siūloma suvienodinti metinių veiklos ataskaitų ir finansinių rinkinių rengimo taisykles, užtikrinant jų viešumą ir prieigą visuomenei. Toks Įstatymo reguliavimas didins ir stiprins Lietuvos profesinių sąjungų atsparumą, atskaitingumą ir pasitikėjimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo projekto atitikties strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įstatymą inkorporuoti į teisinę sistemą, nereikės priimti, pakeisti ar panaikinti kitų įstatymų.

10. Įstatymo projekto atitikties Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte neapibrėžiamos naujos ir nekeičiamos esamos sąvokos ir terminai.

11. Įstatymo projekto atitikties Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Įstatymo projekto įgyvendinimui įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Priėmus Įstatymo projektą, papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų jiems įgyvendinti nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projekto rengimo metu specialistų išvados nebuvo reikalingos.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Profesinė sąjunga“, „metinė ataskaita“, „finansai“, „veiklos ataskaita“

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia LR Seimo narys Vilius Semeška